

بېشکه چې الله تعالى زما لپاره زما د امت تېروتنه، هېرېدل، او هغه څه چې دوی پرې مجبور کړل شوي، معاف کړي دي

له ابن عباس رضي الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمایلي: «بېشکه چې الله تعالى زما لپاره زما د امت تېروتنه، هېرېدل، او هغه څه چې دوی پرې مجبور کړل شوي، معاف کړي دي [النووي وايي: حسن حدیث دی] [ابن ماجه، البيهقي او نورو روایت]

نبي صلى الله عليه وسلم بیانوي چې: الله تعالى د هغه امت په دریو حالتونو کې بخښلی دی: لومړی: تېروتنه، دا هغه عمل دی چې له هغوی (امت) څخه یې له قصده صادر شي، یعنې یو مسلمان یو کار د یوه هدف لپاره ترسره کوي، خو د هغه عمل پایله بل څه راووځي له هغه څه نه چې ده غوښتل. دویم: هېرېدل، دا هغه حالت دی چې یو مسلمان یو څه په یاد لري، خو د عمل کولو پر مهال ترې هېر شي، نو په داسې حالت کې پرې هېڅ گناه نشته. درېیم: جبر یا زور، کېدای شي بنده مجبور شي داسې یو کار پرې په زوره وشي چې اصلاً یې نه غواړي، او د زور یا جبر د دفع کولو وس ونه لري، نو په داسې حالت کې پرې گناه نشته او نه ورته کومه سختي (حرج) ورپېښېږي. خو دا په یاد لرل په کار دي چې د حدیث موضوع د بنده او د هغه د رب ترمخه ده، کله چې دی ناروا عمل تر سره کوي، او په کوم عمل چې ورته امر شوی نو په هېرېدو سره ترې نه ساقطېږي خو: که د عمل له امله یې د نورو خلکو حق ضایع شي، نو د هغوی حق نه ساقطېږي لکه: څوک چې یو انسان په خطا ووژني، نو دیت پرې واجب دی، یا یې د یو چا موټر په تېروتنه خراب کړ، نو تاوان به یې پرې کوي.

<https://sunnah.global/hadeeth/ps/show/4216>

